

УДК 327(477):327.51(1-622)]"2018"
DOI 10.30970/vir.2018.45.0.9465

УКРАЇНА В БАГАТОСТОРОННЬОМУ МІЖНАРОДНОМУ СПІВРОБІТНИЦТВІ: НОВІ ВИКЛИКИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ 2018 РОКУ

Олександр Кучик

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, Україна, 79007, 032-239-41-32,
e-mail: ol_kuchyk@ukr.net*

Проаналізовано сучасні тенденції розвитку співробітництва України з міжнародними організаціями. Окреслено головні тренди розвитку співпраці в умовах геополітичного протистояння у сучасних міжнародних відносинах. Співробітництво України з державами-учасниками Співдружності Незалежних Держав стало приводом до загострення відносин в інформаційному полі російсько-українських відносин. Декларації та практичні кроки України з виходу з Організації викликали осуд з боку російської влади. Водночас така політика України зумовлена комплексом питань співробітництва у двосторонньому форматі, який є пріоритетом для українського політикуму.

Акцентовано увагу на питаннях співпраці в контексті гарантування національної безпеки України в умовах новітніх викликів та загроз. Проаналізовано динаміку багатостороннього співробітництва з Організацією Північноатлантичного Договору та Організацією Об'єднаних Націй у питанні зміцнення обороноздатності України та реформування сектору безпеки та оборони, а також протистояння російській загрози та нарощуванню конфлікту на Сході України та в регіоні.

Особливу увагу приділено аналізу загальних тенденцій співпраці в контексті допомоги Організації Північноатлантичного Договору в рамках Програм допомоги та діяльності трастових фондів держав-членів Організації.

Поєднання широкого спектра методів наукового дослідження дає змогу комплексно проаналізувати явища та процеси співробітництва України в контексті багатокомпонентного дослідження сучасних тенденцій.

Ключові слова: ООН; НАТО; СНД; трастові фонди; пакет допомоги; багатостороннє співробітництво; міжнародні організації.

Постановка проблеми. Зміни міжнародного середовища безпеки з відкритою воєнною агресією Російської Федерації проти України посилили необхідність розширення останньою використання інструментарію інститутів багатостороннього співробітництва для вирішення завдань гарантування територіальної цілісності та непорушності кордонів в умовах неприхованої воєнної кампанії у вигляді так званої «гібридної війни» з її широким застосуванням не лише військової сили, а й низки економічних, інформаційних ресурсів тощо. Потреби гарантування національної безпеки України відкрили нові можливості для поглиблення діалогу між Україною та міжнародними безпековими організаціями, такими як ООН, НАТО, ОБСЄ та іншими

регіональними та глобальними міжнародними акторами. Реалізація на практиці європейських інтеграційних прагнень України зумовила розширення співпраці з організаціями галузевого співробітництва.

Метою дослідження є аналіз динаміки співробітництва України з міжнародними організаціями на сучасному етапі через призму аналізу як окремих зовнішньополітичних рішень України, так і діяльності інститутів багатостороннього співробітництва в контексті розв'язання української проблематики у міжнародних відносинах.

Стан розробки зазначеної проблематики. Питання співробітництва України з міжнародними організаціями широко представлене в аналітичних розробках і матеріалах експертних установ та аналітичних центрів, однак сучасний стан (2017–2018) залишився поза увагою наукового дослідження. З огляду на це, сьогодні зазначена тематика є актуальною.

Основна частина. Протягом 2018 року співпраця України з міжнародними інститутами багатостороннього співробітництва характеризувалася високою динамікою. Станом на середину 2018 року, відповідно до відомостей Єдиного державного реєстру міжнародних організацій, членом яких є Україна, наша держава є учасницею 79-ти міжнародних організацій [4]. Для забезпечення діяльності України в міжнародних організаціях виділено фінансування з коштів державного бюджету. Увага уряду України до діяльності держави у рамках багатосторонніх інститутів міжнародного співробітництва знайшла підтримку й у виділених бюджетних коштах, які із загального фонду скеровано на сплату поточних внесків до бюджетів ООН, органів і спеціальних установ організацій системи ООН, інших міжнародних організацій та конвенційних органів. З огляду на зростаючу напруженість російсько-українських відносин та загострення протистояння як у військовій так і в інших сферах ведення широкомасштабної гібридної війни РФ, актуальність участі України у діяльності в міжнародних організаціях значно зростає. У цьому контексті варто відзначити тенденцію до скорочення динаміки співпраці з організаціями «радянського типу» як от СНД тощо, і розширення співробітництва з європейськими (загалом) регіональними галузевими інституціями. У цьому контексті спостерігаємо тенденцію до інвентаризації та скорочення чисельності договорів, у яких Україна брала участь в рамках Співдружності і які не відповідають національним інтересам нашої держави [6; 7; 12]. У травні 2018 року за дорученням Президента України МЗС розпочало процедуру відкликання двох українських дипломатів, співробітників Постійного представництва України при Організації та його подальшого закриття. Цей крок зумовлений недоцільністю продовження такої співпраці в умовах несприйняття російською владою факту російської агресії проти України та, відповідно, неспроможністю Організації виконувати статутні зобов'язання у сфері гарантування безпеки на просторі відповідальності. До цього слід додати, що починаючи з 2014 року Україна припинила своє членство у статутних органах Співдружності – Ради Глав Держав, Глав урядів Організації та Ради міністрів закордонних справ СНД, оскільки таке перебування вважала неприйнятним в умовах неспроможності

Організації реагувати на виклики безпеки за зростаючої агресії Російської Федерації. Як наслідок, Україна припинила надсилати своїх представників на зустрічі високого рівня. Розриву з СНД передувала заява російського МЗС про «фінансові труднощі» СНД у зв'язку з «заборгованістю України перед статутними органами СНД в розмірі 300 млн рублів (127,7 млн грн, відповідно) [1]. Також, відповідно до Указу Президента України від 19 травня, введено в дію рішення Ради національної безпеки та оборони від 2 травня «Про припинення дії для України окремих міжнародних угод, укладених в рамках Співдружності незалежних держав» [11]. Йдеться про вихід з угод галузевого співробітництва у сферах, що становлять стратегічний характер для сектору безпеки та оборони та можуть становити загрозу для національної безпеки в умовах ескалації російсько-українського конфлікту (угоди про співробітництво в діяльності спеціальних служб тощо). Водночас такий вихід з низки договорів та Організації загалом відкриває питання легітимізації виходу з Організації, статус участі в якій залишається доволі специфічним як з політичної, так, особливо з правової точки зору. З огляду на це, процедура виходу з Організації стала предметом дискусії фахівців та політиків. Відповідно до статті 5, кожна з договірних сторін залишає за собою право виходу з Угоди, повідомляючи учасників договору за 12 місяців. З іншого боку в Угоді прописано повагу до непорушності кордонів та дотримання принципів територіальної цілісності держав у рамках Угоди [10]. Отож розірвання угоди та вихід з неї повинен супроводжуватися застереженнями щодо уникнення в подальшому різнотлумачення умов та визначень Угоди. Хоча слід зазначити, що досвід виходу з Угоди про створення Співдружності Незалежних Держав уже є в особі Грузії, яка свого часу скористалася положенням статті 10 про вихід. Щоправда, це відбувалося у дещо інших політичних умовах та відмінних геополітичних обставинах. Справа виходу України можуть сприймати учасники угоди дещо інакше, оскільки формування «проросійської групи» інтересів може загальмувати процес дезінтеграції України. До цього ж, важливим видається необхідність перегляду нормативно-правової бази співробітництва України з державами-учасницями СНД, оскільки система договірних відносин у рамках Організації стала доволі інтегрованим нормативно-правовим механізмом міждержавної кооперації. Тому саме перегляд та інвентаризація двосторонніх угод між Україною та державами-учасницями є важливим елементом збереження корисних відносин для обидвох держав та ефективного управління співробітництвом на засадах поваги територіальної цілісності та непорушності кордонів України, як і поваги до норм міжнародного права у міжнародних відносинах. На фоні виходу України з СНД в умовах наростаючого конфлікту з Російською Федерацією висунуто також ініціативу щодо неперодовження дії Договору про дружбу, партнерство і співробітництво між Україною та РФ з квітня 2019 року. Отож перегляд системи взаємовідносин з Російською Федерацією та структурами, створеними та контрольованими РФ, став помітним трендом української зовнішньої політики України.

Попри спроби цивілізованого виходу з формату співробітництва в рамках СНД, пріоритетним напрямом співпраці з міжнародними структурами залишалася ООН та організації системи ООН, а також регіональні безпекові структури та інституції галузевого співробітництва. Розвиток співробітництва з міжнародними організаціями здійснювався у контексті реалізації стратегічних інтересів держави – захисту її суверенітету, територіальної цілісності та розв'язання російсько-українського конфлікту.

Діяльність в ООН. Результатом консультацій та переговорів представників України та ООН стало ухвалення 30 листопада 2017 року *Рамкової програми партнерства* (РПП) між Урядом України та ООН на 2018–2022 роки. Рамкова програма партнерства між Урядом України та ООН – це загальна стратегічна програма партнерства між Урядом України й установами, фондами та програмами системи Організації Об'єднаних Націй на період 2018–2022 років [9]. РПП сформульована за участю Уряду, Організації Об'єднаних Націй в Україні, громадянського суспільства та інших зацікавлених сторін і підтверджує відданість усіх партнерів підтримці порядку денного сталого розвитку до 2030 року у сферах, що відповідають національним пріоритетам розвитку.

В Україні працюють такі агентства ООН: Програма розвитку ООН, Дитячий фонд ООН, Фонд ООН у галузі народонаселення, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, Об'єднана програма ООН з ВІЛ/СНІДу, Всесвітня організація охорони здоров'я, Управління ООН з наркотиків та злочинності, Міжнародне агентство з атомної енергетики, Міжнародна організація праці, Міжнародна організація з міграції, Міжнародна фінансова корпорація, Міжнародний валютний фонд, Світовий банк, Управління Верховного комісара ООН з прав людини, Офіс ООН з координації гуманітарних питань, Управління ООН з координації проектів та Офіс координатора системи ООН, який створено з метою підвищення ефективності співробітництва конкретної держави зі структурами Організації в рамках реалізації пріоритетів розвитку держави [8]. Широкий спектр програм співробітництва у різних сферах державного будівництва знаходить підтримку та сприяння з боку Організації.

Особиста участь Президента України в загальних дебатах 73-ї сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй у вересні 2018 року є підтвердженням найвищого рівня зацікавленості України у використанні механізмів цієї організації. Наявність окремого положення щодо співробітництва з ООН у Програмі діяльності Кабінету Міністрів України також підтверджує інтерес до окремих видів співробітництва з організацією. Зважаючи на відсутність в українському політикумі дискусії щодо доцільності розвитку співробітництва з Організацією, відносини з ООН стали прерогативою практично МЗС, котре виступило координатором такої співпраці. Діяльність України у рамках ООН завдяки активній участі українського представництва при ООН в засіданнях Ради Безпеки, звернення щодо скерування в Україну миротворчого контингенту засвідчили важливість такої співпраці як для

України, так і для Організації. Серед трьох представництв України при ООН (Нью-Йорк, Женева та Відень), Нью-Йорк та Женева – найактивніші. Якщо Постійне представництво в Нью-Йорку головний акцент робить на питаннях міжнародної безпеки та вирішення конфліктів, то Постійне представництво України при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у Женеві концентрує свою увагу на питаннях прав людини. Зокрема, протягом 2017–2018 років Делегація України при ООН активно виступала за необхідність скерування миротворчої місії до України з метою досягнення миру на Сході та припинення воєнної агресії Російської Федерації. З огляду на це, українська проблематика протягом останніх років часто ставала предметом обговорення на засіданнях Ради Безпеки ООН. Питання дотримання РФ норм міжнародного гуманітарного права та міжнародно-правових документів щодо окупованих територій та населення, яке там проживає, неодноразово піднімали українське представництво та міжнародні партнери України. Яскравим прикладом прихильності інститутів Організації до українського питання вважаємо скликання екстреного засідання Ради Безпеки 25 листопада 2018 року у зв'язку з прямою військовою агресією ВМС Росії у нейтральних водах Чорного моря проти кораблів ВМС України, результатом чого стало захоплення російськими військовими екіпажів та військових кораблів України з подальшим переміщенням до контрольованих російською окупаційною владою портів [13]. Широкомасштабна підтримка територіальній цілісності України та її суверенітету продемонстрована й іншими інституціями ООН, як от рішеннями Генеральної Асамблеї ООН, Управління Верховного комісара ООН з прав людини тощо. Активна діяльність Постійного Представництва України при ООН засвідчує високий професіоналізм українських дипломатів щодо вирішення питань, що становлять пріоритети національних інтересів України на міжнародній арені.

Активна позиція української дипломатії в ООН спричинила започаткування обговорення проекту рішення щодо розміщення миротворчої місії Організації на Сході України. Водночас зазначимо, що це питання сьогодні не знайшло одностайної підтримки серед членів Організації. Насправді питання визначення формату самої місії, її чисельності та мандату залишаються відкритими через відмінність позицій зацікавлених Сторін, насамперед «особливої позиції» Російської Федерації, яка, незважаючи на наявні докази, заперечує свою участь у збройному конфлікті на Сході України, як і анексію Автономної Республіки Крим.

У середині листопада 2018 року Третій комітет Генеральної Асамблеї ООН ухвалив оновлений варіант проекту резолюції «Ситуація з правами людини в Автономній Республіці Крим і Севастополі, Україна». У цьому документі, незважаючи на шалений спротив Росії, вказано на наявність окупації АР Крим, політичних в'язнів та грубого порушення прав громадян, що проживають на окупованих РФ території [5]. У резюмуючій частині документа зазначено необхідність дотримання українського національного законодавства на тимчасово окупованих територіях і неприпустимість застосування до місцевого

населення норм російського законодавства, яке, зокрема, зараховує до націоналістичних організацій, діяльність яких заборонена на території РФ, Кримсько-татарський Меджиліс. Така позиція Організації співзвучна з висновками та рекомендаціями, викладеними у Звіті Управління Верховного комісара ООН з прав людини, щодо дотримання прав людини в Україні протягом квітня–серпня 2018 року. Йдеться як про внутрішньо переміщених осіб, так і про мешканців окупованих районів на Сході України та території Автономної Республіки Крим, що анексована Російською Федерацією. До цього ж, у листопаді ініційовано розгляд ще однієї резолюції для ухвалення Генеральною Асамблеєю, а саме – щодо мілітаризації Росією Азовського та Чорного моря, що несе загрозу щонайменше для регіональної системи безпеки, а враховуючи глобальний характер протистояння – до створення потенційної зони напруженості у Чорноморському регіоні.

Російсько-український збройний конфлікт став визначальним чинником до поглиблення взаємовигідного партнерства як з Організацією Північноатлантичного Договору, так і окремими державами-членами Організації. Як відомо, на Варшавському саміті НАТО 2016 року прийнятий *комплексний пакет допомоги (КПД)*, який вмщував 40 проектів співробітництва у сфері безпеки та оборони. На Брюссельському саміті 2018 р. глави держав і урядів країн-членів НАТО привітали поступ щодо запровадження Комплексної програми допомоги та її роль у вдосконаленні оборонних спроможностей України і розбудові оперативної сумісності. НАТО і держави-члени знову підтвердили свою відданість подальшому наданню допомоги Україні щодо реалізації порядку денного реформування національних структур безпеки і оборони, зокрема, у рамках Комплексної програми допомоги, з тим, щоб Україна могла ефективніше забезпечувати власну безпеку. Глави держав і урядів також підтвердили свою підтримку зусиллям України з посилення стійкості до гібридних загроз, у тім числі через активізацію співпраці в рамках «Платформи НАТО–Україна з протидії гібридним загрозам» [3]. Слід звернути увагу, що Платформу почали активно втілювати з 2017 року. Її метою є посилення спроможностей України та Альянсу ідентифікувати гібридні загрози; нарощування потенціалу державних інституцій для забезпечення кращої готовності протидіяти гібридним загрозам та посилення стійкості у сфері цивільного захисту, захисту критичної інфраструктури, стратегічних комунікацій, захисту цивільного населення, кібербезпеки та протидії тероризму. Така мета зумовлена новітніми викликами у сфері кібербезпеки та перенесення почасти протистояння з суто військового у віртуальний компонент. Другий робочий семінар «Співробітництво у сфері стратегічних комунікацій для протидії гібридним загрозам» пройшов у Вільнюсі в квітні 2018 р. Участь у заході брало майже 90 учасників з 20-ти країн-членів та країн-партнерів Альянсу. Офіційні представники, експерти та громадські активісти ділилися досвідом та кращими практиками на урядовому, міжнародному та громадянському рівнях з протидії сучасним інформаційним загрозам, включаючи ворожу пропаганду і дезінформацію. Обговорено також питання

співробітництва між урядовим та неурядовим секторами для вироблення всебічної стійкості до гібридних загроз. Заплановано низку подальших практичних кроків у рамках діяльності Платформи НАТО–Україна з протидії гібридним загрозам [3]. Скажімо, на діяльність із кіберзахисту передбачено бюджет понад 1 млн євро з консолідованих коштів, створених державами-членами Організації трастових фондів. Окрім цього, як засвідчує аналіз даних відкритих джерел, Україна отримує широку допомогу дорадчого характеру, як і допомогу в реформуванні сектору безпеки та оборони та переходу Збройних сил України на стандарти Альянсу. Показовим у цьому є не лише впровадження стандартів НАТО у сфері медичного забезпечення та соціальної адаптації, а й започаткування серійного виробництва розробок українського військово-промислового комплексу у сфері озброєнь, що відповідають стандартам Альянсу.

Практичний досвід ведення воєнних операцій є предметом спільних навчань як на території України так і поза її межами. Протягом 2017–2018 років підрозділи Збройних сил України брали участь у десятках міжнародних навчань за участю військових держав-членів НАТО [2]. Це вселяє певний оптимізм у перспективу євроатлантичної інтеграції України. Курс на отримання членства в Альянсі став предметом політичних дебатів протягом 2017–2018 років. Врешті Президентом України внесена законодавча ініціатива до Парламенту України про закріплення курсу на набуття членства в Європейському Союзі та НАТО у Конституцію України. Верховна Рада України планує розгляд цього питання у лютому 2019 року.

Висновки. Аналіз еволюції форм та механізмів співробітництва України з міжнародними безпековими організаціями засвідчує сталий характер співпраці з Організацією Об'єднаних Націй та Організацією Північноатлантичного Договору протягом 2017–2018 років. Поглиблення співробітництва зі структурами ООН та НАТО зумовило просування України на шляху втілення у життя Цілей розвитку тисячоліття та ухвалення нової «Програми співпраці між Урядом України та ООН на 2018–2020 рр.».

Діяльність трастових фондів держав-членів НАТО, а також програм співпраці між Україною та НАТО демонструє поступальний рух нашої держави на шляху втілення стандартів Альянсу у різні сфери державного життя, насамперед у сфері оборонно-безпекової діяльності.

Геополітичне та цивілізаційне протистояння на пострадянському просторі, передусім за участю Російської Федерації, зумовило зростання відцентрових тенденцій у розвитку інтеграційних утворень на кшталт СНД. Загострення російсько-українського протистояння зумовило актуалізацію виходу України зі складу Співдружності Незалежних Держав, що триватиме до середини 2019 року за умови втілення конструктивного сценарію.

Питання співробітництва України з міжнародними організаціями регіонального та галузевого характеру потребує подальшого ґрунтовного аналізу та пошуку ефективних моделей поведінки держави з метою реалізації національних інтересів України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. В МИД России заявили, что долг Украины в бюджет СНГ составляет 300 млн рублей [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://ukranews.com/news/564718-v-myd-rossyuy-zayavylychto-dolg-ukrayny-v-byudzhnet-sng-sostavlyayet-300-mln-rublej>.
2. Допомога НАТО Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2018_11/20181114_1811-factsheet-nato-ukraine-support-ukr.pdf.
3. Допомога НАТО Україні. Стислий огляд за 2018 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ispc.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/NATO_support_UA_2018.pdf.
4. Єдиний Державний реєстр міжнародних організацій, членом яких є Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations/io-register>.
5. Комітет Генасамблеї ООН ухвалив нову резолюцію щодо Криму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/11/16/7089449/>.
6. Оприлюднено президентський указ про вихід України з міжнародних договорів СНД [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://dt.ua/POLITICS/oprilyudneno-prezidentskiy-ukaz-pro-vihid-ukrayini-z-mizhnarodnih-dogovoriv-snd-278560_.html.
7. Останній видих СРСР. Як Україна виходить зі СНД [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/3972932-ostannii-vydykh-srsr-yak-ukrayina-vykhodyt-z-snd>.
8. Офіс координатора системи ООН в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.org.ua/ua/oon-v-ukraini/ofis-koordinatora-systemy-oon>.
9. Рамкова програма партнерства між Урядом України та ООН на 2018–2022 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.org.ua/ua/publikatsii-ta-zvity/un-in-ukraine-publications/4249-ramkova-prohrama-partnerstva-mizh-uriadom-ukrainy-ta-oon-na-2018-2022-roky>.
10. Угода про створення Співдружності Незалежних Держав [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_077.
11. Указ Президента України №139/2018 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 травня 2018 року «Про припинення дії для України окремих міжнародних договорів, укладених у рамках Співдружності Незалежних Держав» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.president.gov.ua/documents/1392018-24202>.
12. Україна виходить з СНД і припиняє договір про дружбу з РФ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20180412-ukrayina-vyhodyt-z-snd-i-prygunyayue-dogovir-pro-druzhbu-z-rf/>.
13. Україна скликає екстрене засідання Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.pravda.com.ua/news/2018/11/25/7199258/>.

Стаття надійшла до редколегії 10.10.2018

Прийнята до друку 01.11.2018

**UKRAINE IN MULTILATERAL INTERNATIONAL COOPERATION:
NEW CHALLENGES AND TRENDS 2018**

Oleksandr Kuchyk

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79007, 032-239-41-32,
e-mail: ol_kuchyk@ukr.net*

The modern tendencies of development of cooperation of Ukraine with international organizations are analyzed. The main trends of cooperation development in conditions of geopolitical confrontation in modern international relations are outlined. Cooperation of Ukraine with the states of the Commonwealth of Independent States has led to an aggravation of relations in the Russian-Ukrainian information sphere. Declarations and practical steps of Ukraine to withdraw from the Organization caused condemnation by

the Russian authorities. At the same time, such policy of Ukraine is determined by the complex of issues of cooperation in the bilateral format, which is a priority for the Ukrainian political community.

The focus is on cooperation issues in the context of ensuring Ukraine's national security before new challenges and threats. The dynamics of multilateral cooperation with the North Atlantic Treaty Organization and the United Nations Organization in strengthening Ukraine's defense capability and reforming the security and defense sectors, as well as confronting the Russian threat and the escalation of the conflict in the East of Ukraine and in the region are analyzed.

Special attention is paid to analysis of the general tendencies of cooperation in the context of the assistance of the North Atlantic Treaty Organization within the Assistance Programs and Trust Funds of the Member States of the Organization.

The combination of a wide range of scientific research methods enables an integrated analysis of the phenomena and processes of Ukraine's cooperation in the context of interdisciplinary study of modern trends.

Key words: UN; NATO; CIS; trust funds; assistance package; multilateral cooperation; international organizations.